

Högskolan
Kristianstad

Dokumentera mera?

**Om konsten att dokumentera kortfattat och
innehållsrikt!**

Eva Clausson

- Barnsjuksköterska och skolsköterska
- Doktor i folkhälsovetenskap
- Docent i omvårdnad vid Högskolan Kristianstad
- Forskning om att främja skolbarns hälsa och skolsköterskans dokumentation i journalen
- Redaktör för läroböcker om Skolsköterskans hälsofrämjande arbete (Studentlitteratur 2019) och Skolsköterskans dokumentation (Gothia 2020)

Varför dokumentera?

- Skyldighet att föra journal enligt Patientdatalagen (2008:355)
- Bidra till en god och säker vård
- Informationskälla för patient (elev och vårdnadshavare vh)
- Uppföljning och utveckling av verksamheten
- Tillsyn och rättssäkerhet
- Forskning

Varför dokumentera?

Skyldighet för den som har legitimation – och som är ansvarig för uppgifterna. Ska innehålla:

- a. Identitet
- b. Bakgrund till vård
- c. Diagnos
- d. Planerade åtgärder
- e. Uppgift om lämnad information och om elev/vh själv avstått från föreslagen behandling/vaccination etc.

Varför dokumentera?

- Journalanteckning ska göras så fort som möjligt
- Signeras
- Skrivs på svenska språket och ska vara lätt att förstå för patient (elev och vh)

Konsten att dokumentera

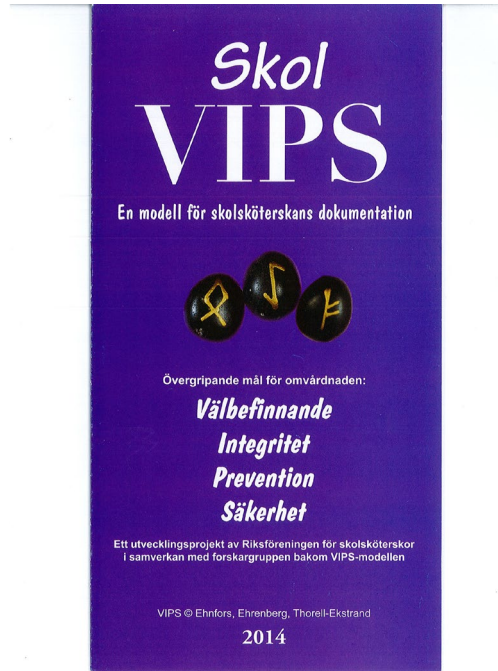
- Kortfattat och innehållsrikt – en paradox?
- Att använda ett gemensamt språk underlättar
- Standardiserade sökord gör det enklare att göra uppföljningar och sammanställningar
- VIPS modellen är en svensk forskningsbaserad modell för dokumentation utifrån omvårdnadsprocessen som även används t. ex. i de nordiska grannländerna
- Skol VIPS utvecklades 2010 på uppdrag av Riksföreningen för skolsköterskor

Konsten att dokumentera

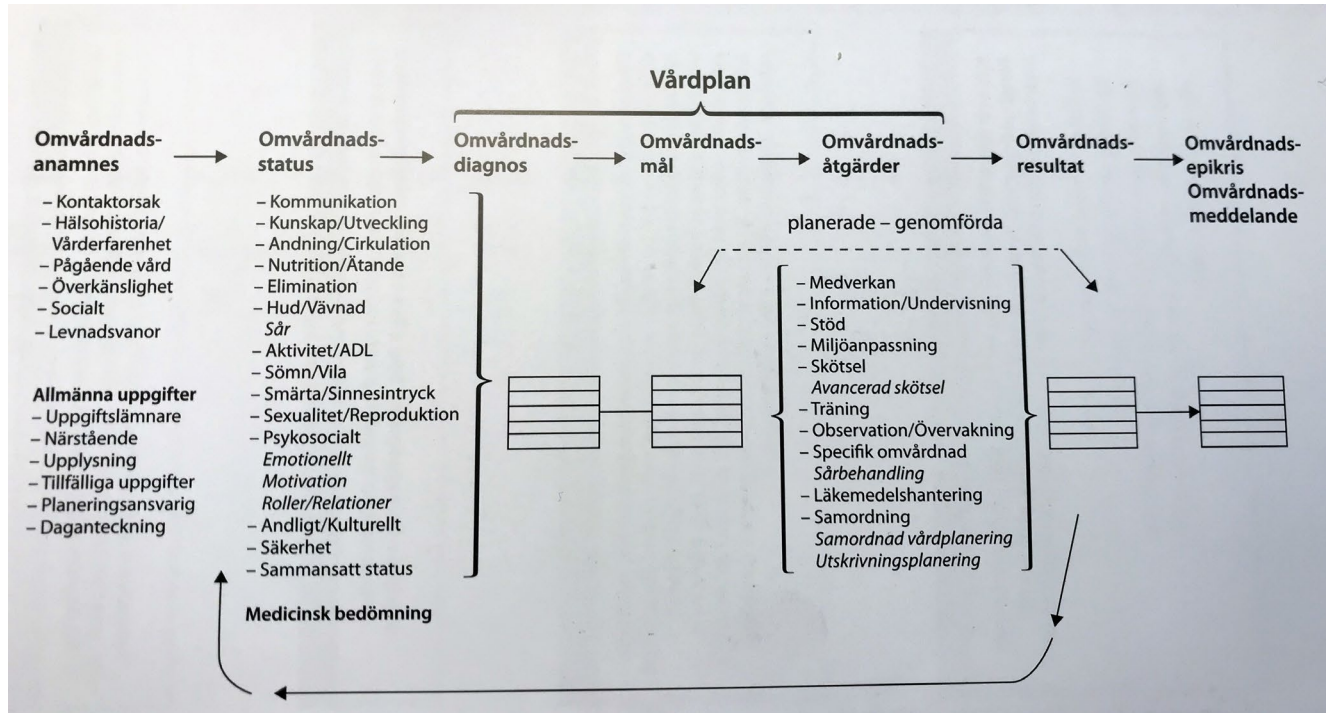
”Gemensamma begrepp och termer är nödvändiga för att kunna hitta information i journalen, för en säker vård och som underlag för utveckling av vårdens kvalitet. VIPS är en forskningsbaserad modell för dokumentation av omvårdnad i patientjournalen. VIPS-modellen (välbefinnande-integritet-prevention-säkerhet) ger en enhetlig och systematisk struktur för att beskriva och kommunicera väsentlig information om patientens (elevens) omvårdnad”.

Konsten att dokumentera

Konsten att dokumentera

Konsten att dokumentera

- Vid HKR har vi haft flera kurser i dokumentation för skolsköterskor – en pågår just nu – och det har även lett till en utveckling av SkolVIPS, T ex kom förslaget från kursdeltagare att ersätta begreppet Vårdplan med Hälsoplan vilket nu även finns med som alternativ i den nya VIPS boken

Några exempel

Allmänna uppgifter:

Här anges vårdnadshavare med namn och relation till barnet samt, vid gemensam vårdnad, vem som ska kontaktas i första hand – här anges även hur och när kontakt önskas

Några exempel

Omvårdnadsanamnes (OVA):

Under sökordet *kontaktorsak* är Hälsobesök/Hälsosamtal tillskrivet som ju är den vanligaste orsaken till kontakt.

Såväl elevs som vårdnadshavares beskrivning av anledning till kontakt men även t. ex. förväntningar ingår här.

Under rubriken OVA ingår även hälsohistoria, pågående vård, överkänslighet, sociala förhållanden inkl. skolerfarenhet samt levnadsvanor.

Några exempel

Omvårdnadsstatus (OVS):

Här handlar det t. ex. om barnets/ungdomens/vh upplevelse och beskrivning samt skolsköterskans bedömning av hälsosituation och förhållanden som påverkar skolsituationen relaterat till funktion, obehag, påverkande faktorer och hjälpmedel. Här finns ett flertal sökord som väljs utifrån påverkan på det dagliga livet.

T. ex. sökordet *Kommunikation* som innefattar hjälpmedel såsom hörapparat, glasögon, tolk och pedagogiska metoder

Några exempel

Medicinsk bedömning:

Innefattar rekommendationer om egenvård, vaccinationer enligt nationellt program samt skolios

Några exempel

Hälsoplan:

Utgår från omvårdnadsdiagnos, mål och planerade omvårdnadsåtgärder. Kan utgå från en standardiserad plan som sedan anpassas individuellt. Pågående projekt som vi förhoppningsvis kan presentera vid nästa års kongress.

Några exempel

Omvårdnadsdiagnos (OVD):

En beskrivning av identifierade och prioriterade resurser, problem och risker baserade på analys av anamnes och status. Skolsköterskans bedömning och barnets/vh beskrivning.

Insomningsproblem r/t oregelbundna sömnvanor l/t trötthet, påverkan på skolprestation*

* Ur skolsköterskans dokumentation

Några exempel

Omvårdnadsåtgärder (OVÅ):

Utgår från OVD och ett mål som sätts tillsammans med elev/VH

I föregående exempel: att kunna somna inom en timme efter sänggåendet

Några exempel

Omvårdnadsåtgärder (OVÅ):

Medverkan: kan handla om att elev önskar att skolsköterskan kontaktar vh

Stöd: t ex Motiverande samtal

Skötsel: Upplägg av t ex träning och studier

Samordning: EHT möte

Observation: Sömndagbok

Uppföljning: Planeras till ...

Några exempel

Omvårdnadsresultat:

Sker fortlöpande och t. ex. vid byte av skola i förhållande till omvårdnadsdiagnos, mål och åtgärder

Några exempel

Omvårdnadsmeddelande:

- Aktuellt behov av åtgärder och information till v h t. ex. om huvudlöss
- Anmälan till sociala myndigheter

Några exempel

Omvårdnadsepikris:

Slutanteckning med sammanfattning av genomförd omvårdnad och förändringar under skoltiden t. ex. vid stadieövergångar eller byte av skola

Omvårdnadsepikris:

Elev inför gymnasiet – exempel

- Flicka som haft en normal utveckling, tillväxt, rygg, menarche åk 6, syn och hörsel, vaccinerad enligt nationellt vaccinationsprogram tom åk 9. Bor med mamma, träffar pappa flera gånger i veckan, ett äldre syskon har flyttat hemifrån. Trivs i familjen och med fritidsintressen, är aktiv med teater och musik. I åk 8 sökt EMI för menstruationssmärter och fått Tablett Ipren 400 mg som fungerat bra, hänvisats till ungdomsmottagning vid ökade besvär. Har nu sökt Barn och fritidsprogrammet till gymnasiet.
- Planering: Skickar journal till nya skolan när samtycke inkommit.

Etiska aspekter:

Vad:

Oftast lätt att dokumentera den fysiska hälsan men etiska överväganden, tradition, tidsbrist, journalens struktur och arbetssituationen kan vara hinder för att dokumentera den psykiska hälsan

Varför:

Rädsla för framtida misstolkningar, Etiska dilemman, Praktiska hinder

Högskolan
Kristianstad

Ska vi dokumentera mera?

**Nej, men träna oss i konsten att dokumentera kortfattat, värderingsfritt
och innehållsrikt!**

Till sist: det som inte är dokumenterat är i lagens mening inte utfört!

Kontakt: eva.clausson@hkr.se

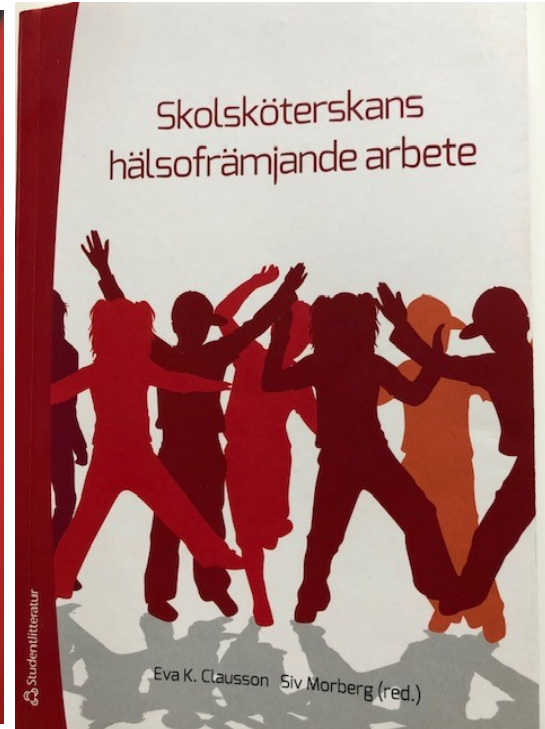
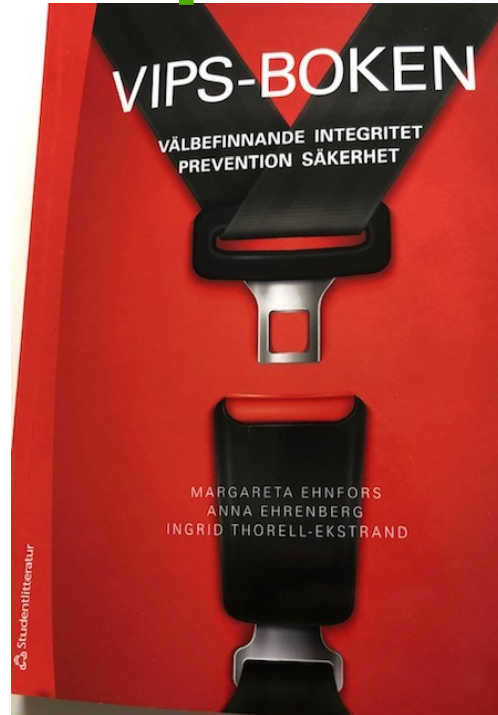
Högskolan
Kristianstad

**Skol VIPS foldrar (reviderade 2021) kan beställas av Margareta Ehnfors
eller Anna Ehrenberg enligt nedan**

Margareta Ehnfors: Vipsfolder@gmail.com

Anna Ehrenberg: anna.c.ehrenberg@gmail.com

Litteraturtips

www.hkr.se

